

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

9197

A

20

A

20

9197

A20

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

2026 0458

9197 A 20
~~314 C 104~~

295

Ca.

DE CITADEL VAN ANTWERPEN

IN

HET JAAR 1832.

LIERZANG,

DEN VERDEDIGERS VAN HET KASTEEL,

— BIJ GELEGENHEID DER VIJFENTWINTIG JARIGE

GEDACHTENIS-VIERING TE 'S GRAVENHAGE,

IN HET JAAR 1857, —

TOEGEWIJD •

DOOR

G. H. J. ELLIOT BOSWEL.

De Koning brengt den heldenstoet
Zijn ridderlijken welkomstgroet
En wijdt den feestdisch hun ter eere;
De Vorst ontsteekt een nieuwen gloor,
Hun moed en trouw en deugd ter eere;
En Neêrland dankt zijn Vorst daar voor.

1832 - 1857.

't Is zoet, bij 't rustloos voorwaarts treden,
In 't vol gevoel van kracht en jeugd,
Terug te blikken in 't verleden,
Zoo schittrend door der vaadren deugd;
't Is schoon hun glorierijke daden
Te zien vermeld op gouden bladen,
Gegrift te voelen in 't gemoed;
't Is weelde, uit meer dan aardsche kringen,
Der vaadren moed en trouw te zingen,
Met fieren vrijheidszin in 't bloed.

Verstom, wie slechts voor fabelvonden
De vaderlandsche lier besnaart ;
De glorie van Oud-Holland's gronden ,
Is al des dichters zangen waard!
Ontmasker nogmaals Spanje's snoodheid
En zingt en roemt ons Nassau's grootheid ,
Dien vader van 't ons dier gewest ;
Heft aan, en laat uw liedren schallen ,
Ter eer van Haarlem's wrakke wallen
En Leyden's uitgeteerde vest!

Heft aan, en toont uw wakkren loten
Wat ziel in Neêrland's dichtren leeft ,
Uit welk een stam zij zijn gesproten ,
En wáár hun geest dient heen gestreefd!
Scheurt ze op die feiten, op aan 't duister,
Waar door zich Neêrland's roem en luister
Vereeuwigt boven 't lotsbestel ;
Getuigt hoe trouw in later neven
Der oudren aard en beeld bleef leven,
En noemt hun Antwerp's Citadel!

De dag zweefde aan op gouden vleuglen,
 Van hooger pracht en gluur omkleed,
 Toen Holland's leeuw de slaafsche teuglen
 Zich van de fiere lendnen reet;
 De dag, toen, als in duizend talen,
 't Heelal luid daavrend deed herhalen:
 Dat nooit de leeuw den aadlaar vreest;
 Dat onregt nimmer 't regt verpletten —
 Noch dwang den looden voet zal zetten
 Op fieren nek en vrijen geest!

Wat dreef u aan, verhitte Gallen,
 Op ons weêr 't wrokkend oog te slaan,
 En weêr met kracht van duizendtallen
 Verraad en onregt bij te staan?
 Heeft Neêrland, tot in 't slijk vertreden,
 Geen smaad en dwang genoeg geleden?
 Wat volk misbruikt zijn krachten zoo?
 Of scheurt ge u, in beklemde woede,
 De diepe wond op nieuw te bloede
 En zoekt ge wraak voor Waterloo? —

Daar rukken ze aan, de legerscharen,
 Met Frankrijk's vorstenkroost aan 't hoofd,
 En hunkren naar de lauwerblâren,
 Hun vroeger schand' ten zoen beloofd.
 Zij naadren met hun schrikmortieren,
 Geschutgevaarte en krijgsbanieren,
 Bij 't schaatren van hun zegelied;
 Maar, zijn ze in zwermen opgerezen,
 Chassé zal voor Gérard niet vreezen:
 De leeuw heeft voor den aadlaar niet!

Zij slaan hun uitgelezen benden
 Om Antwerp's vijfhoek juichend heen,
 En sluiten 't in langs front en lenden,
 En pakken vaster zich op een.
 «Geeft op,» zoo eischt men, «wal en transen!
 «En kiest de onzekerste aller kansen
 «Niet boven d' uittogt dien men biedt!»
 Maar «neen!» zoo dreunen trans en wallen,
 «Wie ge ooit ontzette door uw tallen,
 «Hier vreest de leeuw den aadlaar niet!»

Een stilte als in den nacht der graven,
 Zijgt neêr en volgt dat kloek bescheid;
 Een stilte, die in 't hart der braven
 Het voorgevoel der worstling leît;
 Een stilte als die, bij 't wolkenkruijen,
 Geheimnisvol, van de onweêrsbuijen
 Den naderenden kamp voorspelt;
 Een stilte, die, in 't angstig prangen,
 Den strijd te vuurger doet verlangen,
 Naar zij 't gemoed te meer beknelt.

Zoo is 't den dappren nà 't beslissen;
 Zij snakken naar 't te kruipend uur,
 Dat Frankrijk weêr zal vergewissen
 Van 't doodlijk treffen van hun vuur;
 En naauwlijks doen van Antwerp's toren
 Zich twalef doffe slagen hooren,
 Of de aangestoken lont strijkt neêr;
 En dondrend wordt, uit koopren monden,
 't Manhaft bescheid op nieuw gezonden
 In 't hart van 's vijands reuzenheir.

't Is uit met wikken en beraden;
 Te lang reeds werd hun moed gesard;
 Nu zal hij spreken uit hun daden,
 Wee, wie hen driest heeft uitgetart!
 Wee, wie den leeuw op 't hart dorst treden,
 En Bato's zonen keetnen smeden!
 Dat fiere kroost der vrije zee!
 Wee! wee! wie, met onzaalge handen,
 Der vaadren regten aan dorst randen,
 Wee! Frankrijk wee! en driemaal wee!

't Gaat vreeslijk toe in 't razend kampen;
 De wraak, in dolle vaart gestuit,
 Grijpt gillend rond en spuwt haar rampen
 Op de ingesloten manschap uit.
 De grondvest trilt, de muren kraken,
 De bommen slaan gewulft en daken
 Met donderend geweld uit een;
 En, bij 't vermalen en 't ontploffen,
 Wordt menig held ter dood getroffen
 Of neêrgesmaakt door stortend steen.

Maar Holland's moed en Godsbetrouwen,
 Onwrikbaar in den bangsten nood,
 Zal Neêrland's naam in eere houên
 En siddren voor gevaar noch dood.
 Laat vrij 't geschut verdelging braken,
 Een vuurpoel van den vijfhoek maken,
 En zij de laatste muur geslecht, —
 Hier is de strijd geen woest genieten,
 Geen wraak of lust tot bloedvergieten....
 Hier is de strijd alléén voor 't regt.

Voor 't regt alléén, o God der vaadren,
 Die Neêrland's nieuwe worstling zaagt!
 Wil Neêrland's vorst u biddend naadren
 En smeeken, dat uw hand hem schraagt;
 Voor 't regt, o Heer der legerscharen!
 Valt Neêrland's volk voor uw altaren
 Ootmoedig biddend U te voet;
 o God! bescherm Oud-Neêrland's telgen,
 En laat geen dwinglandij verdelgen
 Wat Gij bewaarde en hebt behoed!

Zoo stortten volk en vorst hun beden
En sterkten zich door hooger kracht;
Zoo sprak de godsvrucht van 't verleden
Weêr schoon in 't deugdzaam nageslacht;
Ja, 't was behoefte aan 't Hollandsch harte,
(Schoon 't fier de felste slagen tartte)
Zijn God te bidden in den strijd;
En, bij 't doorstaan der bittere dagen
En 't teistren van vernieuwde vlagen,
Was 't inderdaad ook biddenstijd!

Verschriklijk ramt het op die wallen;
't Ontploffend tuig plonst nacht en dag
Verwoestend op die honderdtallen,
Wie dak noch wulf meer hoeden mag.
De bindten schudden uit hun naven,
De wegen zijn in 't puin begraven,
De brand slaat vlammend om en rond,
Granaat en bommen jagen, knettrend,
En schans, ronddeel en kerk verplettrend,
Den dood tot in den diepen grond.

Maar, als uit Etna's gloënde kolken
 De vuurzuil zich ten hemel heft,
 En raatlend neêrbonst op de volken,
 En ze als met duizend bliksems treft, —
 Zoo schieten ook en slaan de bommen,
 Van uit de sterkte, op Frankrijk's drommen,
 En spreiden er verderf en dood;
 En, midden in dien kogelregen,
 Waait Neêrland's vlag den vijand tegen
 En rolt haar banen vlekloos bloot.

Zoo ging het vijftal bange dagen
 En vijftal nachten rustloos voort,
 En telkens wordt de magt verslagen,
 Die zich naar 't fort een loopgraaf boort;
 Zoo doet de moed de drommen duizlen,
 Zoo stoot de trots zich 't hoofd te gruzlen
 Op Alva's half vergruisden bouw, —
 En vijftal dagen, vijftal nachten,
 Weêrstaat het fort de legermagten,
 Waar 't in één dag voor vallen zou!

o! Wie zal schetsen, wie vermelden
 De stoutheid op 't kasteel bestaan?
 De ontelbre daden onzer helden,
 Wie wijst ze in al haar grootheid aan?
 Laat af, laat af 't onzinnig pogen,
 En slaat niet driest de sterflijke oogen
 Naar 't stralen van te hel een zon;
 De feiten zijn niet waard te roemen,
 Wier stoutheid zich in taal liet noemen,
 Of die 't penseel ons schetsen kon!

Waai, Neêrland's driekleur op de winden!
 Spreek gij van d' onbezweken moed,
 Die, bij 't verbrijzlen en 't verzwinden,
 Zoo heftig blaakte in merg en bloed!
 Waai uit, en meld den versten neven,
 Wat zielen in de helden leven,
 Op Neêrland's dierbren grond gebaard!
 Waai uit, en laat uw banen wappren
 En schoor de krachten onzer dappren,
 Ten zegen van een krimpande aard!

Stijgt op ten hemel volksgezangen!
 Der helden breede borst ontvloed;
 Gezangen, waar wij 't hart aan hangen,
 En die de ziel zoo fier ontgloeit!
 Barst los en dwingt, in 't opwaarts stijgen,
 Des vreemdlings woest gebral tot zwijgen,
 En 't oor te kluistren aan uw kreet!
 Schalt rond en mengt u daavrend onder
 't Musketvuur en 't geschutgedonder,
 Dat 's vijands flank in stukken reet!

Gevierde dag, gij mogt hun 't toonen
 Hoe Neêrland's volk zijn vorst bemint,
 En strafloos niet diens kroost laat honen,
 Waaraan de hechtste band ons bindt;
 Gij, zesde der Decemberdagen,
 Hebt Frankrijk dieper wond geslagen
 Dan 't lang ontving in 't wuft gemoed!
 Gij hebt, bij 't schaatren van 't «Nassaue,»
 Op nieuw getuigd van Holland's trouwe,
 En die gestaafd in 's vijands bloed!

Neen, feller zijn, door 't nederploffen
 Van Neêrland's vreeslijk treffend vuur,
 De Fransche drommen niet getroffen,
 Dan in dat heerlijk hoogtijdsuur;
 En, gruzelt ook 't kasteel aan stukken....
 Chassé zal voor Gérard niet bukken:
 Nog schraagt de moed de zwakheid trouw;
 En tiental nachten, tiental dagen,
 Weêrstaat het fort 't geweld der slagen,
 Waar 't in één dag voor zwichten zou!

't Wordt veeg en banger in de sterkte;
 Wat stond stort in; het brandt, het kraakt,
 Door 't onheil dat het heir bewerkte,
 Te lang door dolle wrok geblaakt.
 Maar, moog ook 't al tot asch verstuiven,
 Nog staat de driekleur trotsch te wuiven,
 Nog blijft de leeuw zijn aard getrouw!
 En vijftien dagen, vijftien nachten,
 Weêrstaat het fort de reuzenkrachten,
 Waar 't in één dag voor vallen zou!

Maar, koste 't ook de duizendtallen
 Van Frankrijk's overmagtig heir,
 't Kasteel zàl voor hun slagen vallen,
 De smet hun zijn gewischt van de eer;
 En, tot het uiterste besloten,
 Verdubblen zij geschut en schoten,
 En geeslen op 't verzwakt gebouw;
 Maar twintig nachten, twintig dagen,
 Weérstaat het fort 't gebeuk der slagen,
 Waar 't in één dag voor zwichten zou!

't Was of de geest des kwaads zijn poelen
 Ontsteeg en rondspookte in het kamp,
 En slechts in bloed zijn dorst mogt koeien,
 Verhit door vuur en solferdamp;
 Of Alva — zelf, der hel onttoegen,
 Met duivlen wellust nog woû pogen
 Den leeuw te morslen door zijn dwang;
 En, kneuzend zwaar, zijn eigen forten
 Den wachtren op de schedels storten,
 Zoo 't kon, tot Neêrland's ondergang.

De nood wast aan. Gelijk bij 't strijden
 Der elementen schrikbre kracht,
 Zoo worstelt nog aan alle zijden
 De onwrikbre moed met de overmagt.
 Min vreeslijk slaan de onstuime zeeën,
 Het naakte strand met duizend weeën,
 Bij 't siddren van een werelddeel;
 Min teistrend beukt de orkaan, in 't rammen,
 Met woeste kracht op de oude stammen,
 Dan Frankrijk's leger op 't kasteel.

Maar nog ontrolt de vlag haar banen,
 Der wachtren trouw ten eerezuil;
 Nog schudt de leeuw zich fier de manen,
 Schoon 't bloed hem lekke uit borst en muil.
 En is de nood ten top gestegen,
 En sloopt een digter kogelregen
 De laatste schoor van 't veeg gebouw, —
 Toch — drie en twintig lange dagen,
 Weêrstond het fort 't gebeuk der slagen,
 Waar 't in één dag voor vallen zou!

Maar toen ook was de kracht bezweken,
 Al greep de moed nog naar 't geweer;
 En, werd de vlag nog niet gestreken,
 De manschap zonk bij 't vaandel neêr.
 Toen, bij 't gezeng van vlam en vonken,
 Was 't laatste brakke vocht gedronken,
 En spooog de pest haar gift in 't rond;
 Toen vonden kranken en gewonden
 Geen welf of gang, die schutten konden,
 Bij 't krakend scheuren van den grond.

Maar toen ook straalde uit aller oogen
 Één enkle wensch, één zelfde beê,
 Één zucht nog naar een schriklijk pogen,
 Ten zoen van al 't doorstane wee.
 o, Was die laatste wensch voldongen,
 't Kasteel ware in de lucht gesprongen,
 En had den vijand meê vernield;
 Maar, dank Chassé! voor 't manlijk weigren,
 Waardoor ge uw roem ten top deed steigren
 En zoo veel helden ons behieldt!

Want is het schoon voor 't land te sneven,
 Waar 't eerste daglicht werd aanschouwd,
 De ware veldheer spaart het leven
 Der krijgers, aan zijn zorg vertrouwd;
 Zoo deed Chassé nà 't stout verweeren;
 Hij liet de vlag niet vuig verneëren,
 Maar redde haar voor vreemden smaad,
 En — gaf 't toen op dat puin der wallen,
 Gelijk een held, bij 't roemrijk vallen,
 't Vermorseld rif den vijand laat. —

Geheel de wereld bood laurieren
 Der uitgetrokken manschap aan,
 Die de allerschoonste naam mag sieren
 Voor 't ongekend en kloek bestaan.
 Maar Neêrland hield zijn wakkre loten
 Met trots aan 't juichend hart gesloten,
 En gaf zich lucht in dankgebeên;
 En, diep geroerd, schonk Neêrland's koning
 Hun ridderkruis en eerbetooning,
 En heette ze hun deugd te kleen! —

Sinds vloten vijf en twintig jaren;
 Maar 't Hollandsch hart vergat u niet
 En vlecht u frissche lauwerblâren,
 Nu 't u zoo blij vereenigd ziet.
 Maar Neêrland's vorst wil, bij 't ontmoeten,
 o Heldenschaar! u ook begroeten
 En gaat de dankbre natie voor;
 De koning zal zijn eigen zonen
 Uw trouw en moed als voorbeeld toonen,
 Ontsteekt uw deugd een nieuwen gloor!

Wij strooiden op de koude graven
 Soms bloemen neêr met eigen hand,
 Ter eere van roemruchte braven,
 Die sneuvelden voor 't vaderland;
 Maar 't is ons thans, o dierbre helden,
 Vergund u-zelfen luid te melden
 Hoe hoog de borst ons voor u slaat;
 Hoe we u, met innig zielsverblijden,
 Een hartlijk lied ter eere wijden,
 Beproofde zuilen van den staat!

O God! Gij gaaft, nà bittre dagen,
Ons d' onwaardeerbren vrede weêr;
Bewaar ons land voor nieuwe vlagen
En zegen Neêrland's volk, o Heer!
Beschermt, o God! den dierbren koning,
Behoed zijn kroost, bewaak zijn woning,
En geef een toekomst kalm en goed!
Maar — roept Ge ons ooit weêr op ten strijde,
Sta, sta ons regt dan weêr ter zijde,
Met mannen als deez' heldenstoet!

'S GRAVENHAGE, JUNIJ 1857.

O God!

Ons e

Bewaar

En z

Besche

Behoec

En

Maar

Sta,

Me

'S GRAV

